

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת יבמות, דף ו'

יכול אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזיר,
יכול ישמע לו? תלמוד לומר: איש אמו ואביו תיראו
ואת שבתותי תשמורו - כולכם חייבים בכבודי.

למינר - לשמור
אסאב - נטמא

א

הסבר: למרות מצוות כיבוד הורים, אין לשמוע
להורים אם הם מורים לעבור על מצוות התורה,
משום שגם הם חייבים בכבודו של ה'.

על המפה

זכרון יעקב

זכרון יעקב היא מועצה מקומית במחוז חיפה.
היא נוסדה בשנת 1882 על ידי עולים מרומניה,
והברון אדמונד רוטשילד פרש עליה את חסותו,
וקרא לה זכרון יעקב על שם אביו. הברון בנה
את מבני המגורים והמשק ואת מוסדות הציבור
במושבה, נטע שם כרמים והקים את היקב
שהפך לגדול בארץ. בין תושבי המקום היו
הרופא הידוע ד"ר הלל יפה, ובני משפחת
אהרנסון שהקימו את מחתרת ניל"י. כיום גרים
בזכרון יעקב כ-24,000 תושבים.

ברכת בנימין בזכרון יעקב, החזית הפונה לרח' המייסדים
(Wikipedia, RickP)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי
וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך
חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.
הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף
היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים,
דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל
סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות
ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.
תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת יבמות ו' - י"ב | פרשת צו | י' - ט"ז באדר ב' (19-13 למרץ)

דף ו': כבוד בית המקדש

בזמן שבית המקדש היה קיים, עליו כל היהודים להר הבית שבירושלים, בו שכן בית
המקדש. מפאת קדושת המקום הקדוש ביותר בעולם, אסור להיכנס להר הבית בצורה
בלתי מוכשרת. לפיכך, אין להיכנס במקל, ואת הנעליים צריך לחלוץ.

מפני כבוד בית המקדש, גם אסור לעשות "קפנדריא" בהר הבית. "קפנדריא"
היא מילה ארמית שפירושה הוא "קיצור דרך". אסור לעבור דרך הר הבית כדי
לקצר את הדרך, אלא יש להקיף את הר הבית. הנביא יחזקאל אמר לעם ישראל, כי
אחרי חורבן בית המקדש יש לנו "מקדש מעט", מקום שדומה מעט לבית המקדש
וזוהו בית הכנסת. לכן, נזהרים מאוד בכבוד בית הכנסת. למשל, אין עושים קפנדריא.

דף ז': שלושת המחנות

כשעם ישראל היו במדבר סיני, הם היו מסודרים בצורה
הבאה: באמצע היה המשכן. סביב המשכן היו שבט לוי
וסביב בני לוי חנו יתר השבטים. **שלושת המקומות הללו**
היו "שלושה מחנות". המשכן נקרא "מחנה שכינה", כי
בו שרתה השכינה. המקום שבו חנה שבט לוי נקרא "מחנה לוי", והמקום בו חנו
יתר השבטים נקרא "מחנה ישראל". גם אחרי שבני ישראל נכנסו לארץ ישראל וגבנו
את בית המקדש, היו שלושה מחנות. בית המקדש - הוא "מחנה שכינה" (עד עזרת
הנשים). הר הבית - הוא "מחנה לוי", וירושלים היא "מחנה ישראל". מדוע הר הבית
כונה מחנה לוי? לא מפני שהתגוררו בו לויים, אלא בגלל שהוא המחנה האמצעי,
והמשיכו לקרוא לו באותו שם שבו קראו למחנה האמצעי שבמדבר.

דף ח': קורבן חטאת

קיימים סוגים שונים של קורבנות חטאת. למשל, "חטאת פנימית", שנקראת כך מפני
שגם הקורבן מזים (מתזים, זורקים) על המזבח שנמצא בפנים, בתוך ההיכל ולא על
המזבח שנמצא בחוץ, בעזרה. **יש קורבן חטאת שנקרא "פר העלם דבר של ציבור".**
"פר" - סוג הקורבן הזה הוא פר. "העלם דבר" - את הקורבן הזה מביאים אם
הסנהדרין שכוהניו איזו הלכה, נעלם מהם דבר הלכה, והם הורו בטעות לעשות דבר
שאסור לעשות אותו. "של ציבור" - וכל הציבור עבר עברה בשוגג בגלל שבית דין
טעה. אז, כל שבט מעם ישראל מביא פר אחד לכפרה (רק בעברה שמי שעובר
אותה במזיד נענש כרת). למשל, אם הסנהדרין הורו בטעות, כי בשבת קודש מותר
להעביר דברים מרשות הרבים לרשות היחיד, ובעקבות ההוראה שלהם רוב העם
אכן עשה כך - מביאים "פר העלם דבר של ציבור" לכפרה.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי האיש בתמונה?
- 2 מה היו הכינויים שלו?
- 3 מה המשותף לשמות המקומות שבציור?
- 4 מה הקשר בין הדמות לבין היין שהוא מחזיק?

אם אתם רוצים ללמוד עוד על התלמוד הישראלי, הנה כמה טיפים:

- 1. תנועה שפעלה במזרח אירופה בסוף המאה ה-19.
- 2. כללה עשרות אגודות עם מטרות משותפות.
- 3. דגלה בעליית יהודים לארץ ישראל והתיישבות בה.
- 4. בין הוגי הדעות שמאחוריה היו הרב שמואל מוהליבר והרב מרדכי אליאשרג.
- 5. על בסיסה קמה התנועה הציונית שנוסדה בבזל.

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. תנועה שפעלה במזרח אירופה בסוף המאה ה-19.
2. כללה עשרות אגודות עם מטרות משותפות.
3. דגלה בעליית יהודים לארץ ישראל והתיישבות בה.
4. בין הוגי הדעות שמאחוריה היו הרב שמואל מוהליבר והרב מרדכי אליאשרג.
5. על בסיסה קמה התנועה הציונית שנוסדה בבזל.

אם אתם רוצים ללמוד עוד על התלמוד הישראלי, הנה כמה טיפים:

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	ה'תשכ"ט	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום השנים ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מסכת יבמות, דף ט' - י"ב

דף ט': עיר הנידחת

בפרשת ראה שבחומש דברים אומרת התורה כי עיר שרוב התושבים הנגרים בה התפתו לשמוע לאנשי בליעל (אנשים רעים, בלי-עול) והלכו לעבוד עבודה זרה, מכונה "עיר הנידחת", כי הם נידחו (התרחקו) מעבודת הבורא.

מה דינם? הסנהדרין חוקרים ובדקים היטב אם באמת כך ארע, ואם מתברר שהדברים נכונים מחייבים אותם מיתה ואת כל הרכוש שיש בעיר הזאת - שורפים. ארנות, בגדים, עגלות, הכל שורפים. את המצוה הזו הורה הקב"ה כדי שאנשים יפחדו ויזנו לא יעבדו עבודה זרה.

דף י': מצות חליצה

אם אדם מת ולא הותיר אחריו ילדים, הורתה התורה לקיים מצות יבום בכך שאחד מהאחים של הנפטר מתחתן עם האלמנה.

ומה עושים אם האח של הנפטר אינו רוצה להתחתן עם האלמנה?

אם יש עוד אחים, בית הדין אומר להם: קימו אתם את המצוה החשובה הזו. אם איש מהם אינו רוצה, מקיימים מצות "חליצה".

"חליצה" מלשון הסרה, שלילה.

האח של הנפטר והאלמנה באים לבית הדין. בית הדין נותן להם לקרוא פסוקים אחרים מפרשת יבום שבתורה, ואחר כך חולצת האלמנה את הנעל מהרגל הימנית שלו. עד עכשיו אסור היה לאלמנה להינשא, כי היו צריכים לקיים מצות יבום או חליצה. עתה, לאחר שכבר קיימה מצות חליצה, האלמנה רשאית להינשא.

דף י"א: לא ישפוך אדם מי בורו

חכמינו הקפידו שכל אדם יתחשב בחברו. רב יוסף אומר בשם רבי את המשפט הבא: **"לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים להם".**

למשל, יהודי שהחליט להחליף את חוטי הציצית שלו מפני שהוא רצה להדר ולהשתמש בחוטי ציצית מהודים יותר.

ה"משנה ברורה" כותב, שבעל הציצית לא יחתוך את החוטים הישנים, אלא יפרק את הקשרים כך שהחוטים הישנים ישארו שלמים! למה? כי בודאי יש יהודים אחרים שיצאו להשתמש בחוטים הישנים, ואין זה ראוי להשחית חפץ שאחרים יכולים להשתמש בו.

זו פגנת דבריו של רבי: "לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכים להם" - אל תשפוך מים שאתה לא זקוק להם, אם מישהו אחר זקוק להם.

דף י"ב: שומר פתאים ה'

באמירת ההלל אנו אומרים גם את פירק התהילים שבו כתוב הפסוק **"שומר פתאים - ה' דלותי, ולי יהושיע".**

"שומר פתאים - ה' - הקב"ה שומר על הפתאים שאין להם דעת. הכוונה היא, שהקב"ה שומר את מי שאין לו דעת להינצל מצרה. "דלותי - ולי יהושיע" - כשהאדם הוא כמו דל, עני, שאין לו עזרה, הקב"ה מושיע אותו.

מפסוק זה לומדים שמי שצריך לעשות דבר מה - יעשה ולא יפחד, כי הקב"ה מנהיג את העולם ושומר על כולם. עם זאת, צריך לזכור, שאסור לקחת במקום מסוכן ולומר "ה' ישמור עלי", צריך להתנהג בדרך רגילה, כמו שנהגים כל האנשים.

דבר תורה

מנחת חביתין היא הקורבן אותו היה מקריב כל כוהן צעיר **בפעם הראשונה** שהוא עבד במקדש. את אותו הקורבן בדיוק היה מקריב גם הכוהן הגדול **בכל יום ויום**. יש לשאול - מה משמעות הדבר ומדוע קורבנו הראשון של כל כהן זהה לקורבנו הקבוע של הכהן הגדול? אחד החששות שעוברים בראשו של אדם שמגיע למקום חדש הוא הפחד שאולי הוא קטן ולא ראוי. הוא רואה סביבו את האנשים הוותיקים, רואה את גדולתם ומומחיותם והדבר מחליש את ליבו. כנגד חשש זה מצווה התורה את הכוהן הצעיר להביא ביומו הראשון קורבן זהה לזה שמביא הכוהן הגדול בכל יום. בכך היא מזכירה ורומזת לו שכולם התחילו מאותה נקודה, וגם הכוהן גדול, אליו הוא נושא עיניים, הקריב כמוהו ביומו הראשון את אותה מנחת חביתין שהוא מקריב גם עכשיו.

למדנו על המצווה להרוס את העיר הנידחת. זהו את הערים הבאות שמופיעות בתנ"ך:

1. נהפכו על ידי ה' כעונש על חטאיהן

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. ניצלה מחורבן כי תושביה חזרו בתשובה

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. הנביא ירמיהו ניבא שתיחרב ולא תיבנה לעולם

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. נחרבה על ידי מלך בבל ונבנתה מחדש

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(מגילת, ג'צט)
"למה ללואמה סוף: עולמות)

שאלות השבוע

1. האם מותר לקצר את הדרך דרך בית הכנסת?

2. האם מותר לטמא מת להיכנס להר הבית?

3. מתי מביאים פר העלם דבר?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח ראה חשבון יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים.

